

OORDEEL

Verzoeker

Mevrouw O. Hengelo

Datum verzoek

De klachtenbrief is gedateerd 6 mei 2008 en bij het secretariaat ingeboekt op 8 mei 2008 onder nummer 38-2008.

Betreft

Het verzoek betreft het onvoldoende / onvolledig verschaffen van informatie uit het dossier van mevrouw O. door de sector SZW van de gemeente Hengelo (verder: de gemeente).

Procedure

Per email ontvangt de Overijsselse Ombudsman op 1 april 2008 van mevrouw O. een klacht dat zij niet tevreden is met de wijze waarop de gemeente haar verzoek om inzage van gegevens heeft afgehandeld. De Overijsselse Ombudsman meldt op 23 april 2008 dat de gemeente de klacht in eerste instantie via de eigen interne klachtenprocedure dient te behandelen.

Op 24 april 2008 heeft de gemeente schriftelijk gereageerd op de klacht nadat er op 23 april een telefonisch contact plaatsvond tussen mevrouw R. van de gemeente en mevrouw O.. Op 6 mei verzoekt mevrouw O. de Overijsselse Ombudsman de klacht in behandeling te nemen. Op 8 mei 2008 volgt de ontvangstbevestiging door de Overijsselse Ombudsman.

Op 16 mei 2008 vraagt de Overijsselse Ombudsman schriftelijk aan de gemeente om een standpunt over de klacht en worden een aantal vragen voorgelegd. De schriftelijke reactie hierop van de gemeente is gedateerd 4 juni 2008.

Naar aanleiding van het verzoek van 6 mei 2008 van mevrouw O. volgt er op 14 mei 2008 een uitnodiging van de gemeente om de klacht verder te bespreken op 22 mei. Bij brief van 17 mei 2008 laat mevrouw O. weten hier geen gebruik van te willen maken. Bij brief van 26 mei 2008 geeft de gemeente een aanvulling op de klachtbehandeling van 24 april.

De Ombudscommissie heeft in haar vergadering van 16 juni 2008 besloten partijen niet te horen omdat uit de schriftelijke informatie voldoende duidelijkheid blijkt over de feiten en standpunten van partijen. Tevens is besloten de gemeente een nadere toelichting te vragen. Dit is gebeurd bij brief van 18 juni 2008. Op 23 juni 2008 heeft de gemeente schriftelijk op dit verzoek gereageerd.

Aard van de klacht

Het verzoek betreft de inzage in gegevens uit het dossier van mevrouw O. door de sector SZW met name op het punt of inzage is verstrekt in alle gegevens en de wijze waarop dit is gebeurd.

Onderzoek

Het onderzoek betreft de ontvankelijkheid van het verzoek en de volgende normen

- ° informatieverstrekking
- ° niet tijdig handelen

Ontvankelijkheid

De te onderzoeken gedragingen zijn kenbaar gemaakt aan de gemeente en de gemeente heeft de klacht in eerste instantie behandeld, zodat het verzoek ontvankelijk is.

Feiten

Voor zover voor de beoordeling van de klachten van belang, is uit de overgelegde stukken het volgende komen vast te staan.

Per email ontvangt de Overijsselse Ombudsman op 25 januari 2008 van mevrouw O. een klacht over het inzien van haar dossier. Zij heeft daartoe op 17 januari 2008 bij de gemeente een verzoek ingediend en op 22 januari 2008 verzocht nog die week het gevraagde op te sturen.

De gemeente heeft van WWB-gerechtigden geen papieren, maar alleen digitaal dossier. Inzage in het digitaal dossier is mogelijk. Volgens de website van de gemeente kan zowel mondeling als schriftelijk om inzage in stukken worden verzocht. Inzage kan op het Stadskantoor direct in het computersysteem. Dat vergt veel tijd omdat iedere pagina is ingescand en afzonderlijk op het scherm moet worden opgeroepen. Om die reden, maar ook vanuit overwegingen van privacybescherming, vraagt de gemeente schriftelijk aan te geven over welke periode een cliënt inzage wenst.

Bij brief van 18 januari 2008 is door mevrouw O. een schriftelijke aanvraag ingediend. Op 29 januari 2008 heeft de gemeente informatie verzonden. De gang van zaken bij het gebruik maken van het recht op inzage is besproken in de hoorzitting die de Overijsselse Ombudsman op 13 februari 2008 heeft gehouden naar aanleiding van andere klachten van mevrouw O. De uitleg die daarbij is gegeven was op dat moment voldoende voor mevrouw O. De klacht over de informatieverstrekking is dan ook door de Overijsselse Ombudsman niet verder in behandeling genomen.

Op 20 februari 2008 verzoekt mevrouw O. de volledige gegevens toe te zenden. Dit verzoek herhaalt zij op 18 maart 2008. De gegevens die zij wil inzien betreffen met name het onderzoek dat in 2007 door de gemeente is ingesteld nadat de gemeente signalen kreeg dat mevrouw O. werkzaamheden zou verrichten voor NN.

Mevrouw O. mist een brief waar in de toegezonden stukken wel naar wordt verwezen. Concreet heeft zij aangegeven dat niet aanwezig zijn:

- * een email van mevrouw O. gericht aan de wethouder;
- * de emailreactie van de heer N. van NN gericht aan mevrouw O., die zij doorstuurde naar de gemeente;
- * de brief van 2 februari 2007 van de heer N. aan de gemeente.

Bij brief van 28 maart 2008 deelt de gemeente aan mevrouw O. mede dat er geen fraudedossier over haar aanwezig is. Als er bij de gemeente door de afdeling Bijzonder Onderzoek een onderzoek naar (vermeende) fraude wordt ingesteld en dat niet leidt tot een daadwerkelijke actie uit fraude, worden onderliggende stukken vernietigd. Wel blijft de rapportage bewaard.

In de brief van 24 april 2008 stelt de gemeente dat het volgende geldt als het gaat om vernietiging van stukken na een onderzoek:

"het dossier wordt vernietigd als het onderzoek niet wordt voortgezet en er geen fraude is geconstateerd. Alleen het rapport wordt dan nog bewaard in het normale clientendossier." Deze gedragslijn is niet schriftelijk vastgelegd.

Er is in het geval van mevrouw O. geen dossier meer bij de afdeling Bijzonder Onderzoek.

Vervolgens dient mevrouw O. op 22 april 2008 een klacht in. Op 23 april 2008 is er telefonisch contact tussen mevrouw O. en mevrouw R. van de gemeente.

Hierbij wordt door mevrouw R. uitleg gegeven over de gegevens die beschikbaar zijn. Tevens biedt mevrouw R. namens het College excuses aan voor het niet beantwoorden van de brief van 20 februari 2008. Mevrouw O. geeft in dat gesprek aan dat haar klacht met de gegeven uitleg is afgedaan. Op 29 april 2008 stuurt zij echter een brief dat zij nog in beraad is en dat een schriftelijke reactie zal volgen.

Standpunten van partijen

Voor de standpunten van partijen wordt tevens verwezen naar hetgeen onder de feiten staat vermeld.

Verzoeker

Mevrouw O. stelt dat er fraude en een fraudedossier is, waar onderliggende stukken zijn - zie hierboven onder het hoofdstuk Feiten - die aan haar ter inzage moeten worden gegeven.

Gemeente

Er wordt verwezen naar de brieven van 24 april en 26 mei 2008.

Er heeft een onderzoek naar mogelijke fraude plaatsgevonden. Dit onderzoek van de afdeling Bijzonder Onderzoek heeft geleid tot frauderapportages. Ook maakte deze afdeling een conceptbesluit tot terugvordering. Nadat rapportages en conceptbesluit zijn gemaakt wordt de zaak intern besproken. Het afdelingshoofd of de medewerker die is belast met toetsing van fraudezaken beslist vervolgens of een zaak wordt voortgezet. Er is voor gekozen de zaak in het geval van mevrouw O. niet voort te zetten.

Er is derhalve geen vervolg gegeven aan het onderzoek en er is dus ook geen besluit tot terugvordering genomen.

De gemeente stelt dat er geen fraude is geconstateerd. Het gemeentelijk beleid is dan dat de stukken die de afdeling Bijzonder Onderzoek heeft verzameld worden vernietigd.

Inzage in dergelijke stukken is dan ook niet mogelijk.

Wat betreft het niet tijdig reageren op de brief van 20 februari 2008 zijn door mevrouw R. excuses gemaakt namens het College.

Reactie op het rapport van bevindingen

De gemeente laat bij brief van 2 juli 2008 weten dat feiten en omstandigheden naar haar mening correct zijn weergegeven en er geen aanleiding is tot het maken van nadere opmerkingen. Mevrouw O. reageert bij e-mail van 21 juli 2008. Er wordt hierbij een nadere reactie gegeven op de feiten zoals genoemd in het rapport van bevindingen. Nieuwe feiten of omstandigheden worden niet gemeld. Wel spreekt mevrouw O. haar teleurstelling uit over de bemoeienis van de Overijsselse Ombudsman.

Kennelijk is onvoldoende duidelijk dat het rapport van bevindingen bedoeld is om feiten en omstandigheden aan te geven en nog geen oordeel bevat.

Overwegingen van de Ombudscommissie

Ten aanzien van de informatieverstrekking

Gezien de feiten en omstandigheden zoals deze hierboven zijn weergegeven komt de Ombudscommissie tot de conclusie dat er sprake is geweest van een fraude-onderzoek, waarbij is geconstateerd dat mevrouw O. bijverdiensten had, die niet zijn gemeld bij de gemeente.

Om haar moverende redenen heeft de gemeente besloten dat er geen fraude was en dat verdere actie niet nodig was. De commissie stelt vast dat de gemeente de bevoegdheid heeft een dergelijk besluit te nemen en dat het niet aan de commissie is de gemeente deze bevoegdheid te ontfemen.

De vaststelling door de gemeente dat er geen fraude was heeft gevolgen:

Vanuit het strafrechtelijk traject wordt na de constatering dat er geen strafbaar feit was een dossier vernietigd. Immers als er geen strafbaar feit wordt geconstateerd, moet de zaak iemand ook verder niet achtervolgen.

Voor wat betreft de bestuursrechtelijke kant van de zaak - de eventuele terugvordering van het te veel betaalde- wordt door de gemeente bij deze gedragslijn aangesloten: er is geen fraude en dus worden stukken vernietigd. Dit wordt door de gemeente aangeduid als de gebruikelijke handelwijze. Regels daarover zijn niet schriftelijk vastgelegd.

Gezien de Archiefwet en de artikelen 8 en 9 van de gemeentelijke Post- en Archiefverordening zou dat volgens de Ombudscommissie wel moeten. Daarbij is het naar de mening van de Ombudscommissie geen automatisme dat bestuursrechtelijk moet worden aangesloten bij hetgeen strafrechtelijk gebruikelijk is. Het is echter aan de gemeente hier regels voor te stellen.

De Ombudscommissie constateert dat het thans feitelijk niet mogelijk is mevrouw O. inzage te verstrekken in de door haar gevraagde stukken nu deze er niet meer zijn.

Ten aanzien van het niet tijdig handelen

De Ombudscommissie stelt vast dat er tussen het moment van de formele aanvraag en de schriftelijke reactie van de gemeente zes weken zijn verlopen. Dit kan worden geduid als te veel tijd, zeker als ook in acht wordt genomen dat er vanaf januari 2008 door mevrouw O. is getracht inzage te verkrijgen. Daarbij was in eerste instantie onvoldoende duidelijk dat inzage van stukken zoals de onderhavige schriftelijk moet worden aangevraagd.

De Ombudscommissie stelt vast dat de gemeente heeft erkend dat er niet tijdig is gehandeld en daarvoor excuses heeft aangeboden.

Oordeel

Op grond van de vorenstaande overwegingen komt de Ombudscommissie tot het volgende oordeel:

De onderzochte gedragingen zijn als het gaat om

- de informatieverstrekking: behoorlijk
- het niet tijdig handelen : onbehoorlijk, maar gecorrigeerd.

Aanbeveling

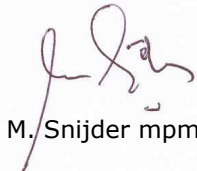
De Ombudscommissie geeft de gemeente in overweging mevrouw O. alsnog in kennis te stellen van de overwegingen die hebben geleid tot het besluit geen nadere actie te ondernemen.

Verder doet de Ombudscommissie de aanbeveling voor het vernietigen van stukken na onderzoek naar fraude, ongeacht de uitkomst daarvan, regels op schrift te stellen.

Aldus vastgesteld door de Overijsselse
Ombudscommissie op 1 september 2008.

mr. A. Lunenburg

M. Snijder mpm

mevr. mr. J. den Engelse

bijlage: artikel 5 Archiefwet en de artikelen 8 en 9 van de Post- en Archiefverordening gemeente Hengelo

Archiefwet

Artikel 5

1. De zorgdrager is verplicht tot het ontwerpen van selectielijsten waarin tenminste wordt aangegeven welke archiefbescheiden voor vernietiging in aanmerking komen.
2. De lijsten worden, nadat Onze minister de Raad voor cultuur, bedoeld in artikel 2a van de Wet op het specifiek cultuurbeleid, heeft gehoord, vastgesteld, voor zover het betreft:
  - a. archiefbescheiden van de Eerste en de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de andere Hoge Colleges van Staat en het Kabinet der Koningin: bij koninklijk besluit, op voordracht van Onze minister, in overeenstemming met het betrokken overheidsorgaan;
  - b. archiefbescheiden van de ministeries: door Onze minister en Onze minister wie het mede aangaat;
  - c. archiefbescheiden van andere overheidsorganen: door Onze minister.
3. De vastgestelde lijsten worden gepubliceerd in de *Staatscourant*.

Post- en Archiefverordening gemeente Hengelo

Artikel 8.

1. De ordening en inventarisering van de archiefbescheiden moeten zodanig zijn, dat deze op doelmatige wijze voorzien in de behoefte van het bestuur en de administratie.
2. Het hoofd van de beheerseenheid stelt in overleg met de coordinator voor dit doel een ordeningsplan op, dat onze goedkeuring behoeft.
3. Wijziging of aanvulling van deze plannen geschiedt op dezelfde wijze.
4. Bij het rangschikken van de archiefbescheiden wordt zoveel mogelijk uitgegaan van een archiefclassificatie (systematische indeling) gebaseerd op de door de V.N.G. ontworpen modellen.
5. Het in de voorgaande leden van dit artikel bepaalde geldt niet voor archiefbescheiden, ten aanzien waarvan bij of krachtens de wet, dan wel bij provinciaal of gemeentelijk voorschrift, een bepaalde wijze van ordening wordt voorgeschreven.
6. Van de dossiers wordt een inventaris aangelegd en bijgehouden.
7. De coordinator kan nadere aanwijzingen geven m.b.t. werkwijze en materiaalgebruik bij archiefvorming.

Artikel 9.

1. Het hoofd van een beheerseenheid ontwerpt in overleg met de coordinator voor elk van zijn archieven een overzicht van voor vernietiging in aanmerking komende archiefbescheiden.
2. De daadwerkelijke vernietiging geschiedt door de coordinator, tenzij hiervoor - met onze goedkeuring - afwijkende regels worden gesteld.
De coordinator maakt de verklaring op als bedoeld in artikel 5 van het Archiefbesluit 1968 (Stb. 200).